

**КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА
ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА

ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ТА БІЗНЕСУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан
доц. А. В. Стасишин
«30» серпня 2021 р.

**РОБОЧА
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

ПСИХОЛОГІЯ УПРАВЛІННЯ

галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування

спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування

спеціалізація: Управління персоналом в органах публічного управління та бізнес-структурах

освітній ступінь: бакалавр

ЛЬВІВ 2021

**Програма навчальної дисципліни «Психологія управління» для студентів за галуззю знань: 28 Публічне управління та адміністрування. Спеціальності: 281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізації: управління персоналом в органах публічної влади та бізнес - структурах освітнього ступеня бакалавр**

«30» серпня 2021 року – 20 с.

**Розробники: Пак Н. Т. доцент кафедри економіки та публічного управління,
к.е.н., доцент**

Розглянуто та ухвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління

Протокол № 1 від «30» серпня 2021р.

Завідувач кафедри Капленко Г. В.

Розглянуто та ухвалено Вченою радою факультету управління фінансами та бізнесу

Протокол № 1 від «30» серпня 2021 р.

РОЗДІЛИ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

РОЗДІЛ 6. ГРАФІК РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ

РОЗДІЛ 7. КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7.1 Календарно-тематичний план лекційних занять

7.2 Календарно-тематичний план семінарських (практичних, лабораторних) занять, заліків по модулях, контрольних робіт

7.3 Графік консультацій

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

9.1 Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

9.2 Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань студентів

9.3 Шкала оцінювання успішності студентів за результатами підсумкового контролю

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

РОЗДІЛ 13. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

РОЗДІЛ 1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Предмет навчальної дисципліни

Предметом вивчення навчальної дисципліни є психологічні закономірності управлінської діяльності: знання психологічних особливостей людей, їх взаємодії, закономірностей функціонування соціальної організації, сучасних засобів стимулювання працівників, психологічних стосунків та поведінки людей в організації, традиційні соціально-психологічні явища (соціально-психологічний клімат, спілкування та ін.).

Мета навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Психологія управління» є ознайомлення здобувачів вищої освіти з психологічними особливостями процесу управління, закономірностями соціальної взаємодії в організації, та особливостями застосовування методів психологічного дослідження в роботі з персоналом.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Психологія управління» є

- ознайомлення з теоретичними підходами, експериментальними та прикладними дослідженнями в галузі психології управління;
- оволодіння методами психодіагностики в роботі з персоналом організації;
- засвоєння основних психологічних закономірностей управлінської діяльності, лідерства та керівництва;
- опанування методами саморегуляції та технологіями формування організаційної культури;
- оволодіння навичками постановки і вирішення дослідницьких завдань в галузі психології управління
- оволодіння студентами знаннями, які відображають зміст і структуру управління;
- усвідомлення ролі та значущості психологічних компонентів;
- набуття умінь і навичок ефективного вирішення психолого-управлінських проблем;
- розвиток потреби до самостійного вивчення психологічної літератури.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі

Після вивчення – [Теорія і практика публічного управління; Публічна служба та професійна етика; Статистика; Управління брендом роботодавця]передує вивченню – [Муніципальна економіка і муніципальне адміністрування;Кадрове адміністрування;]

Вимоги до знань і умінь

Після вивчення навчальної дисципліни студент має

знати:

- мету вивчення, зміст дисципліни; основні поняття психології управління як спеціальної галузі психологічної науки;
- сучасні підходи, що використовуються у цій системі знань;
- психологічний контекст управлінських відносин та психологічні закономірності управлінського процесу;
- соціально-психологічні механізми та методи управлінського впливу;
- особливості як суб'єкта управління; психологічні аспекти, інструментарій управління трудовим колективом;
- особливості ділового спілкування; методи проведення соціально-психологічних досліджень в управлінні соціально-економічними системами.

вміти:

- застосовувати психологічні знання в управлінській діяльності;
- визначати закономірності управління; застосовувати методи саморозвитку особистості керівника;

- використовувати методи дослідження соціально-психологічних тенденцій в організації;
- застосовувати методи аналізу соціально-психологічних передумов результативності управлінського процесу;
- застосовувати соціально-психологічні методи управління, а також методи та прийоми психогігієни в управлінні

Опанування навчальною дисципліною повинно забезпечувати необхідний рівень сформованості вмінь:

Назва рівня сформованості вміння	Зміст критерію рівня сформованості вміння
1. Репродуктивний	Вміння відтворювати знання, передбачені даною навчальною програмою
2. Алгоритмічний	Вміння використовувати знання у практичній діяльності під час розв'язування типових ситуацій
3. Творчий	Здійснювати евристичний пошук і використовувати набуті знання для розв'язання нестандартних завдань та проблемних ситуацій

Навчальна програма складена на 4 кредити.

Форми контролю – проміжний модульний контроль, залік.

РОЗДІЛ 2. ОПИС ПРЕДМЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Психологія управління»
(назва навчальної дисципліни)

Характеристика навчальної дисципліни							
Шифр та найменування галузі знань: галузь знань: 28 Публічне управління та адміністрування				Цикл дисциплін за навчальним планом: вибіркова			
Код та назва спеціальності: спеціальність: 281 Публічне управління та адміністрування)				Освітній ступінь: бакалавр			
спеціалізація: управління персоналом в органах публічного управління та бізнес - структурах							
Курс: 3 Семестр: 5				Методи навчання: лекції, семінарські заняття, самостійна робота, ІНДЗ (творчі завдання), робота в бібліотеці, Інтернеті, складання схем, таблиць тощо _			
Кількість кредитів ECTS	Кількість годин	Кількість аудиторних годин	Лекції	Семінари, практичні, лабораторні	Заліки по модулях (контрольні роботи)	Самостійна робота студента (СРС)	Індивідуальна робота студента (ІР)
4	120	48	32	14	2	44	28
Кількість тижневих годин		Кількість змістових модулів (тем)		Кількість заліків по модулях/контрольних робіт		Вид контролю	
3		9		1		залік	

РОЗДІЛ 3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Номер теми	Назва теми
Тема 1.	Теоретичні основи психології управління
Тема 2.	Психологічний зміст теорій управління.
Тема 3.	Психологічні закономірності управління.
Тема 4.	Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації
Тема 5.	Ефективність різних стилів керівництва управлінського персоналу
Тема 5.	Психологічні основи прийняття керівниками управлінських рішень
Тема 7.	Попередження та розв'язання управлінських конфліктів в організаціях
Тема 8.	Організаційна поведінка.
Тема 9.	Психологія ділового спілкування в системі управління персоналом

РОЗДІЛ 4. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Теоретичні основи психології управління

Психологічні особливості управлінської діяльності. Управління як соціальний феномен. Поняття управління. Об'єкт та суб'єкт управління. Соціально-психологічні феномени в системі управлінських відносин: власне управління, тобто цілеспрямована дія на певний об'єкт, та підпорядкування. Поняття системи управління.

Предмет, об'єкт і завдання психології управління. Джерела виникнення психології управління. Структура, функції та основні категорії психології управління. Організаційна психологія як сполучна ланка між фундаментальним знанням і фактичною управлінською діяльністю. Методологія і методи психології управління. Місце психології управління серед інших психологічних дисциплін.

Тема 2. Психологічний зміст теорій управління.

Історія становлення. Джерела виникнення психології управління. Науково-методологічні підходи у галузі управління.

Школа наукової організації праці (Ф.-В. Тейлор, Ф. Гілбрет, Л. Гілбрет, Г. Гантт). Адміністративна школа (А. Файоль, британський консультант Л. Урвік, американські дослідники Г. Емерсон та Л. Г'юлік).

Школа людських стосунків (Є. Мейо, М. Фоллет). Хоторнські експерименти.

Школа людських ресурсів (А. Маслоу, Д. Мак-Клеланда, Д. Мак-Грегора, Ф.Герцберга, К.Адельфера).

Школа «кількісних методів в управлінні» (1950-ті роки). Сучасні тенденції наукових досліджень в галузі психології управління.

Тема 3. Психологічні закономірності управління.

Психологічні особливості управлінської діяльності. Управління як соціальний феномен. Поняття управління. Об'єкт та суб'єкт управління. Соціально-психологічні феномени в системі управлінських відносин: власне управління, тобто цілеспрямована дія на певний об'єкт, та підпорядкування. Поняття системи управління. Психологічний контекст діяльності керівника, її складові.

Зміст, ознаки, форми, функції та принципи управлінського процесу. Прості та складні

системи управління. Управлінські відносини, як категорія психологічної науки. Психологічний контекст діяльності керівника, її складові.

Управлінська діяльність як *процес реалізації управлінських функцій*. Поняття «функція» в управлінні. Основні функції управлінської діяльності. Труднощі створення цілісної системи управлінських функцій.

Принципи та психологічні закономірності управлінських відносин. Сутність і характеристика фундаментальних законів психології управління: закон невизначеності відгуку, закон неадекватності відображення людини людиною, закон неадекватності самооцінки, закон розщеплення змісту управлінської інформації, закон самозбереження, закон компенсації. Передумови, прояви та наслідки психологічних закономірностей управлінської діяльності в організаційному та психологічному аспектах. Характеристика законів Паркінсона, принципів Пітера та законів Мерфі.

Тема 4. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації

Управління, влада та вплив. Види влади: винагороджуючи, примушуючи, легітимна, експертна, референтна, інформаційна. Джерела влади. Ефективність управління. Основні функції управлінської діяльності: планування, організація, мотивація, контроль, комунікація, прийняття управлінських рішень.

Лідерство і керівництво в організації. Чинники ефективності керівництва: 1) особливості лідера; 2) особливості (працівників) підлеглих; 3) особливості ситуації.

Керівник як суб'єкт управління. Ключові компетенції керівника. Управлінські ролі керівника.

Кар'єра керівника. Широкий і вузький сенс кар'єри. Кар'єра як професійне просування, зростання. Кар'єра як посадове просування, досягнення певного соціального статусу.

Стосунків системі «керівник — підлеглий». Функціональні особливості керівника та підлеглого. Управлінська взаємодія. Соціально-психологічний клімат та згуртованість трудового колективу

Тема 5. Ефективність різних стилів керівництва управлінського персоналу

Поняття про стиль керівництва і його структуру. Вимірювання стилю керівництва за допомогою різних діагностичних методів. Дослідження об'єктивних факторів, які впливають на вибір стилю керівництва. Сутність індивідуального стилю керівництва та приклади його прояву.

Основні тенденції сучасного стану теорії управління.

Теорія стилів управління, її загальна характеристика. Порівняльна характеристика стилів управління за К. Левіним. Авторитарний (директивний) стиль та його психологічна характеристика. Демократичний (колегіальний) стиль та його психологічна характеристика. Ліберальний (анархічний) стиль та його психологічна характеристика.

Переваги і недоліки концепції К. Левіна. *«Управлінська решітка»* Р. Блейка та Д. Мутона, її загальна характеристика, взаємозв'язок з концепцією К. Левіна. *Теорія «раціонального управління»*. Типи управління за Т. Коно. *«Вірогідна модель управлінської ефективності»* Ф. Фідлера та її психологічна сутність. *Теорія «ситуаційного лідерства»* П. Херсі та К. Блан її основні положення.

Особливості враховування позитивних та негативних сторін індивідуального стилю керівництва в процесі управління організацією (використовуйте при цьому конкретні приклади). Взаємодія людини та організації. Проблема співвідношення взаємних очікувань і домагань: кваліфікаційні і особистісні характеристики; місце (статус) в організації; характер і результати роботи; перспективи зростання. Адаптація індивіда в організації. Рівні адаптації - психофізіологічний, психологічний, соціально-психологічний - і чинники, що її зумовлюють.

Тема 6. Психологічні основи прийняття керівниками управлінських рішень

. Місце людського фактора у процесі прийняття рішень. Особистісні фактори: прийняття управлінських рішень: психічні процеси, психічні стани й психічні властивості.

Психічні процеси: пізнавальні, вольові, емоційні, мотиваційні. Психічні властивості: загальні й індивідуальні.

Процес прийняття рішень, як процес поєднання розрахунку, інтуїції, почуттів на певний момент часу.

Специфічний вплив темпераменту на якість управлінських рішень. Типи темпераменту: холеричний, сангвінічний, флегматичний, меланхолійний.

Особливості стилів прийняття управлінських рішень. Класифікації стилів прийняття рішень. Підходи до виділення стилів прийняття рішень: 1. Класифікація Д. Макгрегора. 2. Класифікація Р. Лайкерта. 3. Класифікація Р. Таненбаума та У. Шмідта.

Поняття про прийняття управлінського рішення. Фактори, що впливають на прийняття керівниками управлінських рішень. Ліквідація проблеми, як імпульс до прийняття управлінського рішення. Основні причини виникнення проблем. Основні вимоги до управлінських рішень

Методи прийняття управлінських рішень

Тема 7. Психологія управління конфліктами

Поняття конфлікту в психології управління. Сутність психологічних механізмів конфліктів. Підходи до класифікації конфліктів в управлінні. Основні джерела виникнення конфліктів в управлінні. Причини виникнення конфліктів, пов'язаних із психологічними особливостями учасників управлінського процесу. Форми перебігу конфлікту в організації. Форми поведінки учасників управлінського процесу в ситуації конфлікту. Типи поведінки людини в конфлікті. Принципи та методи подолання конфліктів в управлінні. Роль керівника у вирішенні конфліктів

Тема 8. Організаційна поведінка.

Поняття поведінки та її види. Трудова поведінка. Ставлення до праці як характеристика трудової поведінки. Суб'єктивна й об'єктивна оцінка відношення людини до праці. Психофізіологічні регулятори трудової поведінки. Соціально-психологічний тип організації та його вплив на формування окремих поведінкових характеристик. Фази організаційного онтогенезу та їх зв'язок з окремими типами поведінки.

Характеристика позитивних та негативних поведінкових компонент. Продуктивна ділова взаємодія як оцінка домінування раціональних поведінкових компонент. Суть та наслідки деструктивного протистояння. Поняття характерологічної, деструктивної, девіантної, делінквентної поведінки. Сутність та наслідки психологічного саботажу. Упередження та подолання саботажних тенденцій в організації.

Тема 9. Психологія ділового спілкування в системі управління персоналом

Загальні особливості процесу ділового спілкування. Основні фази процесу ділового спілкування та їх характеристика. Ділове спілкування як засіб управлінського впливу. Структура ділової бесіди й психологічні особливості кожного її компонента. Специфіка телефонної бесіди. Психологічні рекомендації з розвитку в керівника вміння слухати співрозмовника. Психологія ділових переговорів, нарад, виступів.

РОЗДІЛ 5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ

Основна література

1. Аминов И.И. Психология делового общения // И.И. Аминов. - М.: Омега Л.2006. -304с.
2. Бурега В.В. Управленческая деятельность: теория и практика професиографического исследования. – Донецк: НЭП НАН Украины, 2000. –96 с.
3. Вересов Н.Н. Психология управления: Учебное пособие. - М.: Моск. Психол. -соц.ин-т; Воронеж: Изд-во НПО «МОДЭК», 2001.-224с.
4. Гертер Гитте. Работа в команде: практические рекомендации для успеха в группе / Г. Гертер, К. Отгл. пер. с нем. – Харьков: Гуманитарный Центр, 2006. - 192 с.
5. Карамушка Л.М. Психологія освітнього менеджменту: Навч. Посібник. - К.: Либідь. - 2004.
6. Кулініч І.О. Психологія управління: Навч. Посіб. – К.: Знання, Кирхлер, Родлер К. Мотивация в организациях // Психология труда и организационная психология; т.1-2-е изд. Испр./ Пер. с нем. – К.: Изд-во Гуманитарный Центр, 2008.-168с.
8. Купер Кэрри Л. Организационный стресс [текст]: теории, исследования и практическое применение / К.Л. Купер, Ф. Дж. Дэйв. пер. сангл. П.К. Власова. -Харьков: Гуманитарный центр, 2007.
9. Нельке Матиас. Учимся принимать решения. Быстро, точно, правильно (текст) / М. Нельке: [пер. с нем. Д.В. Ковалевой]. - 2-е изд., стер. -М.:Омега-Л., 2007. – 125 с.
10. Орбан-Лембрик Л.Е. Психологія управління. - К.: Академвидав, 2003. - 568с.
11. Ходаківський Є.І. Психологія управління [текст]: навч. посібник для студ.: рек. М-вом освіти і науки України / Є.І. Ходаківський, Ю.В.Богоявленська, Т.П. Грабар.-К.: ЦІЛ, 2008.-608с.
- 12.Баклицький І. О. Психологія праці: підручник / І. О. Баклицький. — 2-ге вид., перероб. і доп. — К.: Знання, 2008. — 655 с.
13. Геберт Д., Розенштиль Л. фон. Организационная психология. Человек и организация. – Харьков: Издательство «Гуманитарный Центр», 2006. – 624 с.
14. Джуэлл Л. Индустриально-организационная психология. Учебник для вузов – СПб.: Питер, 2001.
15. Занковский А. Н. Организационная психология: Учебное пособие для вузов по специальности «Организационная психология». — 2-е изд. — М.: Флинта: МПСИ, 2002. — 648 с.
16. Кулініч І. О. Психологія управління: навч. посіб. / І. О. Кулініч — К.: Знання, 2008. — 292 с.
17. Кабаченко Т.С. Психология управления: Учеб-ное пособие. — М.: Педагогическое общество России, 2000. – 384 с.
- 18.. Лозниця В. С. Психологія менеджменту – К., 2000.
19. Мучински П. Психология, профессия, карьера. – 7-е изд. – СПб.: Питер, 2004.
20. Орбан-Лембрик Л. Е. Психологія управління: Посібник. – К.: Академвидав, 2003. – 568 с.
21. Орбан-Лембрик Л. Б. Соціальна психологія: навчальний посібник / Л. Б. Орбан-Лембрик — К.: Академвидав, 2005. — 448 с.
22. Почебут Л. Г., Чикер В.А. Организационная социальная психология: Учебное пособие. СПб.: Речь, 2002. – 298 с.
23. Урбанович А. А. Психология управления: Учебное пособие.— Мн.: Харвест, 2003. — 640 с.
- 24.Ходаківський Є. І. Психологія управління. 5-те вид. перероб. та доп. X- [текст] Підручник. / Є. І. Ходаківський, Ю. В. Богоявленська, Т. П. Грабар.– К.: Центр учбової літератури, 2016
- .25. Жаворонкова Г.В., Скібіцький О.М., Сівашенко Т.В. Управління конфліктами: Навч. посіб. / Г.В. Жаворонкова , О.М. Скібіцький, Т.В. Сівашенко Т.В. - К.: Каравела, 2018.

26. Гура О.І. Психологія управління соціальною організацією: навчальний посібник / О.І. Гура, Т.Є. Гура -2-ге доп. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2015 – 212с.
27. Брич В. Я. Психологія управління: навчальний посібник / В. Я. Брич, М. М. Корман. – Київ : Кондор, 2013. – 384 с.
28. Корольчук М. С. Психологія : схеми, опорні конспекти, методики. /М. С. Корольчук, В. М. Крайнюк, В. М. Марченко. – Київ : НІКА, 2015. – 324 с.
- 29.. Розенштіль Л. Организационная психология. Учебник. / Л. Розенштіль, В. Мольт, Б. Рюттінгер / Пер. с нем. – Харьков : Изд-во Гуманитарный центр, 2014. – 464 с.

1. **Internet сайти**
2. <http://www.customs.gov.ua>
3. <http://www.hr-portal.ru>
4. <http://www.liga.net>

**РОЗДІЛ 6. РОЗПОДІЛУ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ
ЗА ОСВІТНЬОЮ ПРОГРАМОЮ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ**

№ розділу, теми (змістові модулі)	Назва розділу, теми (змістового модуля)	Кількість годин за ОПШ			Розподіл аудиторних годин		
		всього	у тому числі		лекції	Семинари, практичні, лабораторні	заліки по модулях, контрольні (контрольні роботи)
			аудиторні	СРС/ІР			
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1							
Тема 1.	Теоретичні основи психології управління	11	6	5	4	2	
Тема 2.	.Психологічний зміст теорій управління.	11	6	5	4	2	
Тема 3.	Психологічні закономірності управління.	11	6	5	4	2	
Тема 4.	Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації	15	10	5	4	6	
Тема 5.	Ефективність різних стилів керівництва управлінського персоналу	7	2	5	2		
Тема 6.	Психологічні основи прийняття керівниками управлінських рішень	11	6	5	4	2	
Тема 7.	Психологія управління конфліктами	9	4	5	4		
Тема 8.	Організаційна поведінка.	7	2	5	2	-	
Тема 9.	Психологія ділового спілкування в системі управління персоналом	8	4	4	4		
Індивідуальне навчально-дослідне завдання (ІНДЗ)		28		/28			
Контрольна робота		2	2			2	2
Разом годин		120	48	44	32	16	

РОЗДІЛ 7.КАЛЕНДАРНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН АУДИТОРНИХ ЗАНЯТЬ

7. 1. Календарно-тематичний план лекційних занять

№ заняття	Тема лекційного заняття	Кількість годин
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>
<i>ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1</i>		
1.	Тема .1. Теоретичні основи психології управління	2
2.	Тема .1. Теоретичні основи психології управління	2
3	Тема. 2. Психологічний зміст теорій управління.	2
4	Тема. 2. Психологічний зміст теорій управління.	2
5	Тема. 3. Психологічні закономірності управління	2
6.	Тема. 3. Психологічні закономірності управління	2
7	Тема 4. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації	2
8	Тема 4. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації	2
9	Тема 5.Ефективність різних стилів керівництва управлінського персоналу	2
10	10.Тема 6.Психологічні основи прийняття керівниками управлінських рішень	2
11	11.Тема 6.Психологічні основи прийняття керівниками управлінських рішень	2
12	Тема 7.Психологія управління конфліктами	2
13.	Тема 7.Психологія управління конфліктами	2
14.	Тема 8. Організаційна поведінка.	2
15	Тема 9. Психологія ділового спілкування в системі управління персоналом	2
16	Тема 9.Психологія ділового спілкування в системі управління персоналом	2
Разом годин		32

7. 2. Календарно-тематичний план семінарських занять та залікових модулів

№ заняття	Тема	Кількість годин
1	2	3
ЗАЛІКОВИЙ МОДУЛЬ № 1		
	Тем1. Теоретичні основи психології управління	2
1.	Семінарське заняття №1	2
	Тема 2. Психологічний зміст теорій управління.	2
2	Семінарське заняття №2	2
	Тема 3.Психологічні закономірності управління	2
3	Семінарське заняття №3	2
	Тема 4. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації	2
4	Семінарське заняття №4	2
	Тема 4. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації	2
5	Семінарське заняття №5	2
	Тема 4. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації	2
6	Семінарське заняття №6	2
	Тема 6 Психологічні основи прийняття керівниками управлінських рішень	2
7	Семінарське заняття №7	2
8	Контрольна робота	2
Разом семінарських занять (СЗ)		14
Контрольна робота		2
Разом годин		16

7.3. Графік обов'язкових консультацій

№ п/п	Зміст консультацій	Кількість годин
1	Організація та виконання самостійної роботи студентів,	2
2	Підготовка до семінарських занять, опрацювання рекомендованої літератури	2
3	Підготовка до контрольної роботи	1
4.	Консультація перед заліком	2
Разом годин		7

РОЗДІЛ 8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

1. Зміст і структура управління.
2. Психологічні компоненти процесу управління.
3. Специфіка управління в різних соціумах (бізнес, освіта,
4. виробництво, культура).
5. Методи досліджень в психології управління.
6. Психологічні особливості гуманізації управління.
7. Предмет і завдання психології управління.
8. Актуальні завдання добору та підготовки менеджерів в Україні.
9. Роль психологічної служби в оптимізації управління.
10. Зміст і структура психологічної готовності керівників до управління.
11. Мотиви управлінської діяльності керівників.
12. Знання, уміння та навички, необхідні сучасному керівникові.
13. Вимоги до особистості керівника.
14. Керівництво і лідерство.
15. Види лідерства
16. Види влади
17. Вплив об'єктивних і суб'єктивних факторів на прийняття управлінських рішень.
18. Стили прийняття управлінських рішень
19. . Стили керівництва та їх особливості.
20. . Психологічні основи індивідуального стилю керівництва.
21. . Фактори, що впливають на стиль керівництва.
22. . Психологічні особливості соціальних позицій і соціальних ролей працівників.
23. .. Мотивація у процесі кар'єрного руху.
24. . Інтегральна оцінка рівня задоволення потреб.
25. . Зміст і структура психологічного клімату в колективі.
26. . Види психологічного клімату в організації.
27. Фактори, що впливають на формування психологічного клімату в організації.
28. Поняття і види конфліктів в організації.
- 29.

РОЗДІЛ 9. МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

9.1. Таблиця оцінювання (визначення рейтингу) навчальної діяльності студентів

Поточний та модульний контроль		Індивідуальна робота студента (ІНДЗ) 20	Самостійна робота студента 20	РАЗОМ – 100 балів
Семінарські, практичні, лабораторні заняття 35	Заліки по модулях (контрольні роботи) 25			
100 балів				

9.2 Система нарахування рейтингових балів та критерії оцінювання знань студентів

№ з/п	Види робіт. Критерії оцінювання знань студентів	Бали рейтингу	Максимальна кількість балів
1. Бали поточної успішності за участь у семінарських, практичних, лабораторних заняттях			
	Критерії оцінювання	5 балів	
	<p>Семінарські заняття Оцінку «відмінно» (максимально 5 балів за практичну роботу/семінарське заняття) студент отримує за умови відповідності виконаного завдання студентом та його усної відповіді (захисту виконаної практичної роботи) за усіма п'ятьма зазначеними критеріями. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.</p> <p>Контроль систематичного виконання практичних робіт/семінарських занять і самостійної роботи</p> <p>Відмінно («5») – студент в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.</p> <p>Добре («4») – студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість тестових завдань.</p>	5	
		4	
		3	

<p>Задовільно («3») – студент в цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.</p> <p>Незадовільно («2») – студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.</p> <p>Незадовільно («1») – студент частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішив окремі тестові завдання.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">0-1</p>
2. Самостійна робота студентів (СРС)	
Критерії оцінювання	
<p>Самостійна робота студентів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, оцінюється під час поточного контролю теми на відповідному занятті. Засвоєння тем, які виносяться лише на самостійну роботу контролюється при підсумковому семестровому контролі.</p>	
3. Залік по модулю	
Критерії оцінювання	
25	
<ul style="list-style-type: none"> • Встановлено 3 рівні складності завдань. • 1. Перший рівень – завдання із вибором відповіді – тестові завдання. Завдання з вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. 	10
<ul style="list-style-type: none"> • 2. Другий рівень – завдання з короткою відповіддю. • Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі. 	10
<ul style="list-style-type: none"> • 3.Третій рівень – завдання з розгорнутою відповіддю (повне обґрунтування відповіді). • В цих завданнях треба зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами, графіками, таблицями. 	5
4. Індивідуальна робота студента (ІНДЗ)	
Критерії оцінювання	
20 балів	
<ul style="list-style-type: none"> ▪ глибоке розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання додаткових джерел літератури, використання практичних матеріалів, виступ перед групою ▪ розкриття проблем, відображення власної позиції, опрацювання додаткових джерел літератури, використання практичних матеріалів, ▪ опрацювання додаткових джерел літератури, використання практичних матеріалів <p style="text-align: center;">робота суто компілятивного рівня</p>	20
	15
	10
	5
	0

Таблиця переведу балів контрольної роботи у п'ятибальну систему

<i>Бали</i>	<i>Оцінки</i>
25 - 23	5 „відмінно”
22- 17	4 „добре”
16 -13-	3 „задовільно”
12-...	2 „незадовільно”

9.3 Шкала оцінювання успішності студентів за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70	3	задовільно	
E	51 – 60		достатньо	
FX	21 – 50	2	незадовільно	незараховано
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)	незараховано (без права перездачі)

РОЗДІЛ 10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчально-методичне та наукове забезпечення кредитно-модульної системи організації навчального процесу з навчальної дисципліни включає:

- державні стандарти освіти;
- навчальні та робочі навчальні плани;
- програма навчальної дисципліни „
- робоча програма навчальної дисципліни плани семінарських /практичних занять та методичні матеріали з їх проведення;
- методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи (ІНДЗ);
- індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ);
- завдання для проведення модульного контролю (текстові та електронні варіанти);
- завдання для підсумкового контролю;
- законодавчі та інструктивно-методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники;
- навчально-методичні матеріали з вивчення тем навчальної дисципліни.

РОЗДІЛ 11. МЕТОДИКИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

Проблемні лекції направлені на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами. Студентам під час лекцій роздається друкований матеріал, виділяються головні висновки з питань, що розглядаються. При читанні лекцій студентам даються питання для самостійного обмірковування. Студенти здійснюють коментарі самостійно або за участю викладача.

Робота в малих групах дає змогу структурувати семінарські заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду спілкування.

Семінари-дискусії передбачають обмін думками і поглядами учасників з приводу даної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, вчать оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Мозкові атаки – метод розв’язання невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію

Кейс-метод – розгляд, аналіз конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовуються; для представлення певних; досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань тощо.

Банки візуального супроводження сприяють активізації творчого сприйняття змісту дисципліни за допомогою наочності:

- Законодавчі матеріали та коментарі до них
- Навчально-методичні матеріали з вивчення навчальної дисципліни
- Інтерактивні посібники, підручники
- Періодичні видання
- Альбом схем з навчальної дисципліни
- Рекламні матеріали з практики роботи фінансових, податкових, страхових органів України, банків, підприємств тощо
- Матеріали з практики роботи фінансових органів

Використання навчальних технологій для активізації процесу навчання з дисципліни

Тема 1. Теоретичні основи психології управління	
Проблемні лекції	Проблемні питання: 1. Управлінська діяльність як об’єкт психології управління. 2. Статусні особливості управлінської діяльності.
Робота в малих групах на семінарських заняттях	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Об’єкт та суб’єкт управління. ➤ Психологічний зміст управлінської діяльності. ➤ Специфічні особливості управлінської діяльності. <p>▪ . Презентація</p>
Семінари-дискусії Мозкові атаки Кейс-метод Презентації	<p>1. Проблемне повідомлення та дискусія з питань:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Функції та основні категорії психології управління. ➤ Місце психології управління серед інших психологічних дисциплін. ➤ Предмет, об’єкт і завдання психології управління. <p>2. Презентація ця ІНДЗ</p>
Тема 4. Психологія управлінської діяльності: лідерство і керівництво в організації	

Проблемні лекції	<p align="center">Проблемні питання:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність поняття «управлінець» 2. Якості управлінця.
Робота в малих групах на семінарських заняттях	<ul style="list-style-type: none"> • Характерні риси діяльності ефективного керівника • Характерні відмінності керівника та лідера
Семінари-дискусії Мозкові атаки Кейс-метод Презентації	<p>1. Проблемне повідомлення та дискусія з питань:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1.Розвиток лідерства 2.Формування системи лідерства 3.Стили керівництва. <p>2. Презентація ІНДЗ</p>

РОЗДІЛ 12. РЕСУРСИ МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

Ресурси мережі Інтернет	Ресурси мережі Факультету з навчальної дисципліни
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Сервер Верховної Ради України: http://www.rada.gov.ua/ http://www.ssmc.gov.ua/ ▪ Нормативні акти України: www.nau.kiev.ua/ ▪ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Вказати ресурси мережі Факультету з навчальної дисципліни програма навчальної дисципліни „ ▪ робоча програма навчальної дисципліни ▪ плани семінарських /практичних занять та методичні матеріали з їх проведення; ▪ методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи (ІНДЗ); ▪ індивідуальні науково-дослідні завдання (ІНДЗ); ▪ завдання для проведення модульного контролю (текстові та електронні варіанти); ▪ завдання для підсумкового контролю; ▪ законодавчі та інструктивно-методичні матеріали;

РОЗДІЛ 13. ЗМІНИ І ДОПОВНЕННЯ ДО РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

№ з/п	Зміни і доповнення до робочої програми (розділ, тема, зміст змін і доповнень)	Навчальний рік	Підпис завідувача кафедри